Д Е Т С К А Г Р А Д И Н А „ К А Л И Н А “
2600 град Дупница, ул. „Велико Търново“ 8
www.dgkalina-dupnica.com, email: info-1000084@edu.mon.bg

ПЛАН - ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ

ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

НА ДГ “КАЛИНА“ - ДУПНИЦА

ЗА УЧЕБНАТА 2024/2025 ГОДИНА

1. Обща информация

План - програмата е разработена в изпълнение на Плана за действие – 2024 година за безопасност на движението по пътищата на Министерството на образованието и науката, Националната стратегия за безопасност на движението по пътищата в Република България 2021 - 2030 г. и Секторната стратегия за безопасност на движението на пътищата (2021 – 2030) на Министерството на образованието и науката.

План - програмата обхваща четвъртата година от действието на Националната стратегия за безопасност на движението по пътищата в Република България 2021 - 2030 г. и представя в обобщен вид мерките за безопасност на движението по пътищата, обособени по стратегически цели и тематични направления.

В план-програмата целите и тематичните направления са разпределени по области на въздействие от националната политика по БДП, а мерките са съотнесени спрямо ефекта на въздействието им, индикатора и срока по мярката, източника на информация за докладване на изпълнението на мярката, дефинирани от определените в Националната стратегия за безопасност на движението по пътищата в Република България 2021 - 2030 г. и Секторната стратегия за безопасност на движението на пътищата (2021 – 2030) на Министерството на образованието и науката.

План - програмата е обект на актуализация в началото на всяка година, както и при необходимост. Актуализацията е възможна с оглед конкретизиране на мерките на годишна база, както и планиране на нови мерки, за които има обективна необходимост да бъдат включени в Плана за действие съгласно годишните приоритети и оперативните цели на държавната политика по БДП.

2. Организация на възпитателно-образователният процес по БДП в ДГ

Чрез придобиване на социални компетентности за саморегулиране детето още в предучилищна възраст разбира, че правилата и законите определят нашето поведение и ни възлагат отговорности, а същевременно осъзнава последствията при неспазването им. Обучението по безопасност на движението по пътищата (БДП) е вид социално учене, при което водеща е ролята на практическите умения, формиращи се чрез подражание, целенасочено обучение, упражнения.

Възпитателно-образователният процес по БДП в ДГ през учебната 2024/2025г. ще се провежда съгласно:

2.1. Концепцията на възпитанието и обучението по БДП в детската градина;
2.2. Учебните програми по БДП за всяка възрастова група;
2.3. Възпитанието и обучението по БДП се планира и провежда във времето на основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие и във времето за игрова дейност.

Обучението по БДП в ДГ “Калина“ – Дупница има изключително важно значение за изграждане на отношение към пътната безопасност и се разглежда като неделима част от цялостния възпитателно-образователен процес, започвайки от ранна възраст на детето и съпътствайки го през цялото му развитие.

Чрез придобиване на социални компетентности за саморегулиране децата от предучилищна възраст разбират, че правилата и законите определят нашето поведение и ни възлагат отговорности, а същевременно осъзнават последствията при неспазването им. Водеща роля в обучението по безопасност на движението по пътищата (БДП) в детската градина са практическите умения, формиращи се чрез подражание, целенасочено обучение и упражнения. Богатата нагледно-практическа база, осигуряването на учебни помагала и дидактични материали, квалификацията на педагогическите специалисти и специално обособената площадка в ДГ „Калина“ – Дупница дават възможност за висока ефективност на провеждания възпитателно-образователен процес по БДП.

I. ЦЕЛИ

а. Безопасността на децата – участници в пътното движение. Опазване на живота и здравето на децата и подготовката им на знаещи, можещи, културни, дисциплинирани, отговорни възрастни хора, участници в движението.

б. Организиране и целенасочено педагогическо взаимодействие между дете – родител – учител – общество за реализиране на целите на обучението и възпитанието по безопасност на движението на децата.

в. Начално ориентиране в пътната среда. Възпитание на транспортна култура, формиране на знания, умения, способности и навици у децата да опазят здравето и живота си на пътя и на околните.

г. Надграждане развитието на уменията на децата за включване последователно в различните роли на пътя, като пешеходец или велосипедист.

II. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

а. Изграждане, разширяване, обогатяване, затвърдяване знанията, представите и понятията на децата за безопасно поведение като пешеходци, пътници в превозни средства и велосипедисти**.**

б. Възпитаване на умения, изразяващи се в познаването на правилата за движение на пешеходци и велосипедисти – готовност за ориентиране в реална пътна ситуация на познавателно равнище.

в. Ориентиране в елементарна пътна ситуация; спазване определени правила при движение, търсене и откриване на пътни знаци и сигнали за пешеходците.

г. Създаване на положително отношение и поведение към пътната безопасност за всички участници в движението. Стимулиране на положително отношение към професиите на всички лица, които се грижат за подобряване безопасността на движението по пътищата.

д. Формиране на трайни умения за анализ на пътни ситуации, както и на умения за пасивна защита, самосъхранение и отговорност.

Обучението по БДП в детска градина "Калина" - Дупница е предимно активно - действено, децата играят музикални, подвижни и дидактични игри; моделират различни ситуации; включват се в състезателни игри. Интегрирано е в процеса на огрaмотяване с цел усвояване на знания и умения за безопасност на движението по пътищата и развитие на интелектуални умения за опериране с тези знания в практически ситуации. Учебното съдържание е структурирано в глобални теми за всяка възрастова група. Педагогически ситуации по БДП се провеждат целогодишно във всички възрастови групи през цялата учебна година като подтеми, което дава възможност за формиране, затвърдяване, разширяване и надграждане на знания и умения за безопасно поведение.

3. Основни задачи и функции на Вътрешно-институционалната комисия по БДП

Вътрешно-институционалната комисия по безопасност на движението по пътищата (ВИКБДП) е важен елемент в системата за възпитанието и обучението по безопасност на движението. Тя има за задача да организира и осигурява необходимите условия за осъществяване на учебно–възпитателния процес по безопасност на движението в ДГ „Калина" - Дупница. Компетентността и правилното формиране на нейния състав има решаващо значение за нейното ефективно функциониране и постигане на положителни резултати.

4. Състав на ВИКБДП в ДГ „Калина" – Дупница

Председател: Илияна Михайлова, на длъжност - учител;
Членове:

1. Йоана Ранчева - Васева, на длъжност - учител;
2. Мая Николова, на длъжност – старши учител;
3. Моника Маноилова, на длъжност – старши учител.

ТЕМАТИЧНО НАПРАВЛЕНИЕ 1: УПРАВЛЕНИЕ, ОСНОВАНО НА ИНТЕГРИТЕТ					
1 **No**	**2** **Наименование на мярката**	**3** **Ефект на мярката**	**4** **Отговорник по мярката**	**5** **Индикатор и срок по мярката**	**6** **Източник на информация за докладване на изпълнението на мярката**
1.1	**Цел:** **Планиране, изпълнение, отчитане, контрол и оценка на политика по БДП в ДГ „Калина“ - Дупница**				
1.1.1	Подготовка на мерки по БДП за целите на разработване на годишния план - програма по БДП.	Разработени мерки по БДП.	Вътрешно-институционална комисия по безопасност на движение по пътищата (ВИКБДП) в ДГ “Калина“ - Дупница.	Разработени мерки по БДП. **Срок:** 15 септември 2024 г. Информация за изпълнение на мерки по БДП за 2024 г. в ДГ „Калина“ - Дупница. **Срок:** 10 януари 2025 г.	Разработени мерки за годишна План - програма по БДП в ДГ “Калина“. Информация за изпълнение на мерките по типова бланка.

1.1.2	Разработване на годишна план-програма за БДП на ДГ „Калина“ - Дупница.	Годишна плановост на мерки по БДП.	ВИКБДП	Годишни планпрограми за БДП на ДГ. **Срок**: ежегодно до 01 март.	Годишна план-програма за БДП, представена от директора на ДГ „Калина“ - Дупница.
1.1.3	Публикуване на годишната План-програма по БДП на интернет страницата на ДГ “Калина” - Дупница.	Осигуряване на публичност на политиката по БДП в ДГ “Калина”.	Директор на ДГ „Калина“ – Дупница и Комисия по поддръжка и актуализация на електронната информация.	Осигуряване на публичност на политиката по БДП в ДГ “Калина” **Срок:** 31.05.2024 г.	Публикации на интернет страницата на ДГ ”Калина” - Дупница www.dgkalina-dupnica.com
1.1.4	Отчитане изпълнението на План-програмата по БДП в ДГ “Калина” за 2024 г.	Годишна отчетност на цялостната политика по БДП за 2024 г. в ДГ „Калина“	Директор на ДГ “Калина“	Годишен доклад по План-програмата за действие за БДП за 2024 г. изпълнени мерки по БДП в ДГ „Калина“. **Срок:**10 януари 2025 г.	Годишен доклад по План- програмата. Информация за изпълнение на мерките.
1.1.5	Годишна актуализация на План-програмата по БДП на детската градина.	Гъвкавост и адаптивност на годишното изпълнение на политиката по БДП в ДГ “Калина“ - Дупница.	ВИКБДП към ДГ „Калина“ - Дупница	Актуализирана План-програма за БДП. Предложения на компетентните институции. **Срок:** ежегодно - постоянен.	Актуализирана План-програма за БДП в ДГ „Калина“ - Дупница.

1.1.6	Наблюдение и оценка на изпълнението на мерките по БДП в ДГ „Калина“ - Дупница.	Подготвена информация за целите на годишен доклад на План-програмата по БДП. Предприемане на корективни действия за подобряване изпълнението на политиката.	Директор на ДГ “Калина“ - Дупница	Анализ, управленски контрол и вземане на решения по време на изпълнението на мерките по БДП. Прилагане на методология за набиране и обработване на данни за състоянието на възпитанието и обучението по БДП. Преценка на мерките от гледна точка на техните резултати и въздействие, както и на потребностите, чието удовлетворяване се цели с тях. **Срок:** постоянен.	Годишен доклад за изпълнение на План-програмата по БДП в ДГ „Калина“ - Дупница. Данни за състоянието на възпитанието и обучението на децата по БДП в ДГ „Калина“ - Дупница.
1.1.7	Планиране и финансово осигуряване на мерки по БДП в рамките на бюджета на ДГ „Калина“ - Дупница.	Планово и финансово обезпечаване на мерките по БДП в ДГ “Калина“ - Дупница	Директор на ДГ “Калина“ - Дупница	Предвиждане на устойчиво финансиране на мерките по БДП в годишните бюджетни разчети на ДГ „Калина“ - Дупница. **Срок:** постоянен.	Бюджетни разчети на ДГ „Калина“ - Дупница. Годишен доклад за изпълнение на мерките по БДП.

1.2	**Цел:** **Подобряване на координацията и задълбочаване на взаимодействието между институциите при изпълнение на държавната политика в областта**

1.2.1	Изпълнение на методически указания на ДАБДП и РУО - Кюстендил в изпълнение на НСБДП и произтичащите от нея документи.	Стандартизиране на планирането, изпълнението, оценката и отчитането на държавната политика по БДП.	Директор на ДГ „Калина“ - Калина; ВИКБДП в ДГ „Калина“ - Дупница; педагогическите специалисти.	Изпълнени методически указания. **Срок:** постоянен.	Информация за изпълнени мерки по БДП за целите на заседания на ВИКБДП в ДГ „Калина“ - Дупница. Кореспонденция между институциите.
1.2.2.	Организиране и провеждане на периодични заседания на ВИКБДП	Целенасочени и обединени усилия за ефективно изпълнение на мерките по БДП.	ВИКБДП в ДГ „Калина“ - Дупница;	Проведени работни срещи. **Срок:** постоянен.	Протоколи за проведените заседания.
1.3	**Цел: Гарантиране на партньорство и прозрачност в политиката по БДП чрез сътрудничество с гражданския сектор, бизнеса, научните и академичните среди**				
1.3.1	Организиране и провеждане на обществени консултации по важни теми в областта на БДП.	Установяване становищата на заинтересованите страни в гражданското общество.	Председател на ВИКБДП. Директор на ДГ “Калина“.	Проведени консултации с Обществения съвет. **Срок:** постоянен.	Кореспонденция. Становища.
1.3.2	Разработване на проекти и инициативи в областта на БДП.	Оптимизиране на дейностите в областта на БДП.	ВИКБДП, НПО – та, учителите на групи	Предложени и изпълнени проекти и инициативи в областта на БДП. **Срок:** постоянен.	Годишен доклад за изпълнение на политиката по БДП.

1.4	**Цел:** **Осъществяване на ефективна комуникация и създаване на широка рамка на сътрудничество и съпричастност за различните аспекти от БДП**				
1.4.1	Прилагане на единна комуникационна стратегия по БДП.	Публичност и прозрачност на политиката по БДП в ДГ „Калина“.	Директор на ДГ “Калина“ - Дупница, Комисия по поддръжка и актуализация на електронната информация, ВИКБДП	Публичност и прозрачност на политика по БДП в ДГ "Калина“ - Дупница. Проведени обществени консултации. Обсъдени становища на заинтересованите страни извън изпълнителната власт и нейната администрация. **Срок:** постоянен.	Интернет страница на ДГ „Калина“ - Дупница www.dgkalina-dupnica.com

ТЕМАТИЧНО НАПРАВЛЕНИЕ 2: СОЦИАЛНО ОТГОВОРНО ПОВЕДЕНИЕ: УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ					
2.1	**Цел:** **Превенция на рисковете за здравето и живота на децата при взаимодействието им с пътната система като участници в движението по пътищата**				
2.1.1	Оптимизирано обучение на децата в ДГ „Калина“ - Дупница по БДП в системата на образованието в единна концептуална рамка: - заделяне на финансови, технически и човешки ресурси за обезпечаване на обучението по БДП; - определяне на конкретни образователни цели като минимални изисквания за обучение по БДП в ДГ „Калина“ - Дупница;	Подобрено управление на дейностите за възпитание и обучение на децата по БДП в ДГ „Калина“ - Дупница. Подготвени деца в ДГ „Калина“ - Дупница в областта на БДП.	Директор на ДГ “Калина“ – Дупница.	Изпълнени мерки за подобряване обучението на децата в ДГ „Калина“ – Дупница по БДП. **Срок:** постоянен.	Заседания на ВИКБДП. Годишен доклад за изпълнение на План-програмата по БДП в ДГ „Калина“ - Дупница.

	- интегриране на темата по БДП с другите образователни направления; - прилагане на единни образователни стандарти; - използване на учебни материали и подходи, адаптирани към възрастта и зрелостта на децата; - обучение с натрупване, при което всяко ниво на обучение надгражда предишното; - насоченост на БДП не само към придобиване на знания и разбиране на правилата за движение, но и към промяна на нагласите и мотивацията; - практическа насоченост на обучението по БДП; - осигуряване на механизъм за обратна връзка и оценка на ефективността на обучението по БДП.				
2.1.2	Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти във връзка с обучението по БДП.	Подготвени педагогически специалисти в областта на БДП. Заимстване на добри европейски практики.	Директор на ДГ “Калина“ - Дупница	Изпълнени мерки за подобряване квалификацията на педагогическите специалистите в ДГ „Калина“ - Дупница по БДП. **Срок:** постоянен.	Годишен доклад за изпълнение на План-програмата по БДП в ДГ „Калина“ - Дупница.

2.1.3	Организиране и провеждане на допълнтелни инициативи по БДП за децата в ДГ „Калина“ - Дупница.	Подкрепа за творческите изяви на децата по темата за БДП.	Директор на ДГ „Калина“; ВИКБДП, педагогически специалисти; МВР, Сектор Пътна полиция.	Изпълнени допълнителни инициативи по БДП за децата в ДГ „Калина“ - Дупница. **Срок:** постоянен.	Годишен доклад за изпълнение на План-програмата по БДП в ДГ „Калина“ - Дупница.
2.1.4	Организиране и провеждане на общински състезания по БДП, национални, регионални и общински извънкласни инициативи за децата в ДГ „Калина“ - Дупница, свързани с културата на движение по пътищата.	Подкрепа за творческите изяви на децата по темата за БДП.	Директор на ДГ „Калина“ - Дупница; ВИКБДП педагогически специалисти; МВР, Сектор Пътна полиция	Изпълнени инициативи по БДП за децата в ДГ „Калина“ - Дупница. **Срок:** постоянен.	Информация от заседания ВИКБДП в ДГ „Калина“ - Дупница. Годишен доклад за изпълнение на План-програмата по БДП в ДГ „Калина“ - Дупница.
2.1.5	Ограничаване на рисковете от ПТП при осъществяване на организиран превоз на деца, свързан с учебна и/или извънучебна дейност.	Усъвършенстване на контрола за безопасен превоз на деца в пътните превозни средства.	Директор на ДГ „Калина“ - Дупница; ВИКБДП педагогически специалисти; МВР, Сектор „Пътна полиция“	Изпълнени мерки за ограничаване на рисковете от ПТП при осъществяване на организиран превоз на деца. **Срок:** постоянен.	Годишен доклад за изпълнение на План-програмата по БДП в ДГ „Калина“ - Дупница.
2.1.6	Провеждане на кампании на ДГ „Калина“ - Дупница в областта на БДП, насочени към децата. **Провеждане на допълнителни дейности с децата на тема БДП:** - Провеждане на обучаващи, игровопознавателни и практически педагогически ситуации по БДП през учебната 2024/2025 г. съгласно	Подготвени деца в областта на БДП. Повишаване на информираността за рисковите фактори, свързани с безопасността на движението по пътищата.	Директор на ДГ „Калина“ - Дупница; ВИКБДП, педагогически специалисти;МВР, Сектор „Пътна полиция“	Изпълнени кампанийни инициативи в областта на БДП, насочени към децата. **Срок:** постоянен.	Годишен доклад за изпълнение на План-програмата по БДП в ДГ „Калина“ - Дупница.

	Приложение 1(включване на децата от всички възрастови групи)				
2.1.7	Провеждане на кампания "Посланията на есенния лист".	Фокусиране на вниманието на децата и водачите на МПС и на всички участници в движението върху необходимостта от засилване на бдителността в есенно-зимните условия.	Сектор „Пътна полиция”, РУО, БЧК, Директор и ВИКБДП на ДГ „Калина“ – Дипница, педагогическите специалисти	Изпълнена кампания в областта на БДП, насочена към децата **Срок:** ежегодно през месец октомври/ноември.	Докладвана от отговорните институции. Годишен доклад за изпълнение на План-програмата по БДП в ДГ „Калина“ - Дупница.
2.2	**Цел: Повишаване на обществената чувствителност към темата за БДП**				
2.2.1	Участие в кампании на ОКБДП за безопасна градска мобилност, насочени към децата.	Подготвени деца и в областта на БДП. Повишаване на информираността за рисковите фактори, свързани с БДП.	Директор, ВИКБДП и педагогически специалисти – ДГ „Калина“ – Дупница.	Изпълнени кампанийни инициативи в областта на БДП, насочени към децата в ДГ „Калина“ - Дупница **Срок:** постоянен.	Докладвана от отговорните институции информация.
2.2.2	Отбелязване на 29 юни – Деня на безопасността на движението по пътищата.	Популяризиране на политиката за БДП.	Директор, ВИКБДП и педагогически специалисти – ДГ „Калина“ – Дупница.	Организирани и проведени мероприятия. **Срок:** ежегодно, 29 юни.	Докладвана от отговорните институции информация.
2.3	**Цел: Развитие на социално-отговорна организационна култура за БДП**				

2.3.1	Доклад на ВИКБДП пред педагогичесия съвет.	Годишна отчетност за учебната 2024/2025 г.	Директор на ДГ „Калина“; Председател на ВИКБДП по БДП.	**Срок:** юни 2025 г.	Годишен доклад за изпълнение на План-програмата по БДП в ДГ „Калина“ - Дупница.
2.3.2	Прилагане на комплекс от мерки по БДП спрямо работещите в ДГ “Калина“ - Дупница.	Предпазване на работещите в ДГ «Калина» от ПТП при служебното им взаимодействие с пътната система.	Директор на ДГ „Калина“; педагогически и непедагогически специалисти в ДГ „Калина“; МВР, Сектор пътна полиция.	Функциониращи системи от мерки по БДП в ДГ „Калина“ - Дупница. **Срок:** постоянен.	Системи от мерки по БДП в ДГ „Калина“ – Дупница, Годишен доклад за изпълнение на План-програмата по БДП в ДГ „Калина“ - Дупница.

Приложение 1

№	Срок	Инициатива	Начин на провеждане	Участват	Очаквани резултати – знания, умения и отношения
1.	*Октомври`24*	"Посланията на есенния лист"	Децата изработват послания за спазване на БДП, които са прикрепени към есенен лист и ги раздават.	Всички възрастови групи.	Засилване на вниманието и бдителността в есенно-зимните условия.
2.	*Ноември`24*	„Безопасно се движи“	Образователно представление свързано с БДП.	Участват всички възрастови групи.	Запознаване и затвърждаване на знанията за светофара, пътните знаци, пешеходната пътека и функциите им за БДП.
3.	*Януари`25*	„Запознай се със Светофарко“	Всяка група изработва свой модел на Светофарко, който става ежедневна част от	Всички възрастови групи.	Изработеният модел ще спомага за по-лесно и интересно запознаване с правилата на пътя и овладяването

			„Времето на Светофарко“.		им – в конкретика със светофарите, като се създават тематични ситуации с него.
4.	*Февруари`25*	„Улицата не е място за игра“	Провеждане на среща-разговор на децата с представител на КАТ – Дупница.	Всички възрастови групи.	Обогатяване на познанията на децата по БДП.
5.	*Март`25*	„Хайде да играем, правилата да покажем, че знаем”	Организиране и провеждане на развлекателно-обучителен момент по БДП с децата (ПИ, МПИ, пъзели, лото и т. н.)	Всички възрастови групи.	Затвърждаване на познанията на децата по БДП, използвайки забавни и непринудени методи.
6.	*Април`25*	„Уличното движение през детските очи“	Организиране изложба на детски рисунки, апликации и макети, свързани с темата по БДП.	Всички възрастови групи.	Затвърждаване, обогатяване и проверка на получените знания по БДП.
7.	*Май`25*	„Практически упражнения и игри по БДП на открито“	Педагозите на всяка възрастова група измислят и провеждат игра/упражнение.	Всички възрастови групи.	Проверка на получените знания по БДП.
8.	*Постоянен*	„Времето на Светофарко“	Ежедневно припомняне на правилата за БДП чрез беседа и/или подвижна игра. Провежда се в края на утринната гимнастика или преди закуската.	Провежда се във всички възрастови групи.	Да се привлече вниманието на малките участници в движението към един изключително важен проблем – опазване здравето и живота на децата като участници в пътното движение.

Приложение 2

ГОДИШНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТЕМИТЕ ПО БДП – ПРОГРАМНА СИСТЕМА „*ЧУДЕН СВЯТ*“, ИЗД. „ПРОСВЕТА“

Първа възрастова група - 3-4 годишни:

Учебна седмица:	Образователно направление:	Тема:	Очаквани резултати – знания, умения и отношения
15	БЕЛ	„Пътуване с кола“	Активизиране на знания/представа за понятието „автомобил“ и безопасното пътуване с него.
14	ОС	„В автомобила“	Знае правилата за пътуване в автомобил, като използва детско столче.

15	ОС	„Детски автомобил“	Знае правилата за пътуване в автомобил, като използва детско столче.
14	КТ	„Автобус“	Има представа за играчки на отделни превозни и товарни средства.
15	КТ	„Товарен камион“	Има представа за играчки на отделни превозни и товарни средства.

ГОДИШНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТЕМИТЕ ПО БДП –
ПРОГРАМНА СИСТЕМА „ЗЛАТНОТО КЛЮЧЕ“, ИЗД. „БИТ И ТЕХНИКА“

Втора възрастова група - 4-5 годишни:

Учебна седмица:	Образователно направление:	Тема:	Очаквани резултати - знания, умения и отношения
2	БЕЛ	„Тръгвам на детска градина“	Разбира правилата за движение до детската градина .
3	ОС	„Заедно е весело“	Спазва правила за безопасна игра навън и вътре в детската градина.
21	ИИ	„Нашата улица“	Формира представи за разположението на обектите и безопасното движение по тротоара.
26	ОС	„На улицата“	Познава някои правила за пресичане на улицата. Ориентира се в нагледна ситуация за улично движение. Възпитава се в задължително спазване на правилата. Изброява основните елементи на улицата. Знае къде се движат пешеходците, къде превозните средства.
26	ОС	„Къде играят децата“	Познава правила за безопасна игра с ролери, тротинетка и др. Знае къде не може да се играе-на уличното платно и в близост до него, между паркирани коли…
29	ОС	„Светофар“	Познава правилата за пресичане на улицата. Свързва цвета на светофарите с емциите. Знае значението на светофара и спазва правилата за пресичане. Разбира къде се движат хората и превозните средства. Познава пешеходната пътека “зебра“. Проявява желание и готовност да спазва сигналите на светофара.
29	ОС	„Пресичам безопасно“	Познава правилата за пресичане на улицата. Проследява и показва безопасен път до дома. Усвоява червения цвят като забрана, а зеления-като разрешено. Знае правила за пресичане без светофарна уредба. Предвижда опасностите при пресичане на улицата.

29	КТ	„Превозни средства“	Сравнява пътнически, товарни и превозни средства. Знае къде се движат пешеходците, къде- превозните средства. Знае значението на светофара като помощник в движението. Знае правила за пресичане без светофарна уредба.

Трета възрастова група - 5-6 годишни:

Учебна седмица:	Образователно направление:	Тема:	Очаквани резултати – знания, умения и отношения
4	КТ	„Превозни средства по релсите“	Има представа за превозните средства по суша, въздух и вода и ги сравнява. Може най-общо да определи причините за удар между тях.
6	КТ	“Превозни средства във въздуха“	Има представа за превозните средства по суша, въздух и вода и ги сравнява. Може най-общо да определи причините за удар между тях.
8	КТ	„Превозни средства на пътя“	Има представа за превозните средства по суша, въздух и вода и ги сравнява. Може най-общо да определи причините за удар между тях.
9	КТ	„Нашият квартал“	Прави разлика между еднопосочно и двупосочно платно. Изброява правилата, които трябва да спазва пешеходеца. Ориентира се в елементите на по-широкото пространство – видове пътни платна, пешеходна пътека. Наблюдава и съобразява светлини и сигнали.
9	ОС	„Моята улица“	Показва познаване на правила за движение по улицата. Конкретни представи за участниците в уличното движение – пешеходци и превозни средства. Познава характерни особености на указателните знаци, като се ориентира в тяхната форма и цвят. Осмисля ролята им.
9	ОС	„Улицата има правила“	Разпознава неправилното поведение на улицата в игрова ситуация
22	КТ	„Превозни средства във водата“	Има представа за превозните средства по суша, въздух и вода и ги сравнява. Може най-общо да определи причините за удар между тях.

22	ОС	„Внимание, пожар!“	Конкретни представи за причините за пожар – кибрит, ютия, запалка, печка. Различава професията „пожарникар“ по облекло и атрибути.
28	ОС	„Превозни средства“	Обяснява диференцирано предназначението на игрови съоръжения и материали за подвижни игри.
31	БЕЛ	„Светофарче другарче“	Умее да се изразява устно и точно при формулиране на правилата.

Четвърта възрастова група - 6-7 годишни:

Учебна седмица:	Образователно направление:	Тема:	Очаквани резултати - знания, умения и отношения
7	ОС	„Моят път до детската градина“	Устойчиви представи за безопасно поведение на улицата – правила при движение, пресичане и игри; обяснява предназначението на достъпни пътни знаци и сигнали; разбира връзки между участниците в движението; изразява мнение и оценява значението на правилата за живота и здравето на хората; очертава в практически план безопасния път от дома до детска градина?; изразява готовност да спазва правила за безопасно движение. Има практически план за безопасно придвижване. Изразява готовност за спазване на правила за придвижване. Познава безопасния маршрут до детската градина. Спазва правила на поведение и има културни навици при движение в родното място.
8	КТ	„Пътни знаци“	Описва конструктивни особености на различни пътни знаци и маркировка, като използва собствен опит.

8	КТ	„Кръстовище“	Затвърдява знания и умения за спазване на правилата за улично движение. Спазва правила за поведение и има културни навици при движение в родното място. Знае начини за придвижване по булевард, пресичане, преминаване през подлез или надлез. Знае как да регулира поведението, съобразно знаците. Познава пътни знаци за велосипедисти. Познава основните обществени правила и норми за пресичане на крастовище. Познава сигнали, подавани от регулировчик – забранено, разрешено преминаването. Осъзнава опасността от неправилини действия при пресичане на кръстовище. Изразява готовност за спазване на правила за придвижване.
21	ИИ	„Разходка из града“	Самостоятелно се ориентира във визуално-информативна среда. Успешно възпроизвежда знаци в изобразена действителност и ги съпоставя по форма и принадлежност.
22	ОС	„По земя, въздух и вода“	Обобщени представи за превозните средства, предназначението им и професиите на хората, които ги управляват. Класифицира превозните средства според мястото, където се движат; разбира предназначението на специалните превозни средства – линейка, пожарна, полицейска и таксиметрова кола.
22	ОС	„Пътници и пешеходци“	Обобщени представи за участниците в движението; диференцирани представи за необходимо различно поведение на пътниците и пешеходците; разбира и обяснява поведението си в различни ситуации; устойчиво желание да спазва правилата; има формирана наблюдателност и отговорност като участник в движението. Демонстрира адекватно културно поведение и социално присъствие на спирката и в автобуса. Притежава културни и социални навици за лична и колективна безопасност, като пътува с автобус. Разбира понятието «пътник».
22	КТ	„Автобус“	Разпознава, назовава и обяснява предназначението на различни превозни средства по суша; установява пространствено-конструктивни връзки и зависимости между реални превозни средства и конструирани техни макети; обогатява представи за правила за безопасност и култура на пътуването в обществен транспорт.
22	КТ	„Автогара“	Демонстрира адекватно културно и социално присъствие на спирката и в автобуса. Притежава културни и социални навици за лична и колективна безопасност, като пътува с автобус.
35	ОС	„В училище“	Спазва правила за поведение и има културни навици при движение в родното място. Знае начини на придвижване в родното масто.

Приложение 3

ГРАФИК ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИ СИТУАЦИИ ПО ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ „БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕ ПО ПЪТИЩАТА, КОИТО СЕ ПРОВЕЖДАТ ПО КНИЖКИТЕ „МОЕТО БЕЗОПАСНО ПОВЕДЕНИЕ“, ИЗД. „КЛЕТ“

Първа възрастова група – 3-4 годишни:

Учебна седмица:	**Област на компетентност:**	**Тематична област:**	**Тема:**	**Очаквани резултати и нови понятия**
6	Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	Моят дом	Има представа за сградите и пътя пред дома си. Ориентира се по сградите и пътя пред дома. Различава кое се движи и кое не се движи на пътя. Определя подвижни и неподвижни елементи. *Дом, път, движи се, не се движи.
11	Пътна среда	Обезопасителни и защитни средства	Пътувам с мама и татко	Знае мястото си в автомобила и назовава средства, които използват децата. Знае предназначението на предпазните средства при пътуване в автомобил. Разбира, че в превозното средство трябва да се спазват правила. Спазва норми на безопасно поведение, когато пътува в автомобил. *Дете-пътник, детско столче, седалка, колан, правила
24	Пътна среда	Пътни превозни средства	Моите играчки	Знае наименованията на някои превозни средства и се ориентира в техните части. Разпознава игрови средства и ги използва по предназначение. *Камионче, моторче, влакче, количка.
26	Пътна среда	Пътна сигнализация	Разпознавам звук и цвят	Формира сензорни усещания и възприятия за звук и цвят. Вслушва се в различни звукове и ги определя по сила. Разпознава цветовете на светофара - червен, жълт и зелен цвят. *Силен и слаб звук, звук на кола, цветове - червено, Жълто и зелено.
31	Пътна среда	Участници в движението	С мама и тако на разходка	Придвижва се за ръка с възрастните, когато се разхожда по улицата. Определя разстоянието до възрастния -

				близо и далече. Разпознава участници в движението. Да се научат къде и как се движат по улицата. *Шофьор, дете, родители, до него, близо, далече.

Втора възрастова група – 4-5 годишни:

Учебна седмица:	**Област на компетентност:**	**Тематична област:**	**Тема:**	**Очаквани резултати и нови понятия**
6	Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	Нашата улица	Изброява основни елементи на улицата. Знае къде се движат пешеходците, къде превозните средства. Знае що е улица и нейните съставни елементи. Разбира къде се движат хората и къде превозните средства. *Улица, тротоар, бордюр, платно, пешеходна пътека тип „Зебра“. *Пътни знаци - М8.1, превозни средства по суша
11	Пътна среда	Пътна сигнализация	Светофар-другар	Знае значението на светофара като помощник в движението. Разпознава сигналите на светофара и спазва правилата за пресичане. * Светофар, пресичане на улично платно със светофарна уредба.
24	Правила и култура на поведение на пътя	Опасни и безопасни места за игра	Къде да играят децата?	Знае къде не може да играе - на уличното платно, край паркирали коли в близост до бордюра. Познава правила за безопасна игра с ролери, тротинетка, триколка. Знае къде е опасно да играе на улицата и защо. *Опасност, безопасност, придвижване между паркирали коли, ролер, тротинетка, триколка
26	Правила и култура на поведение на	Правила за движение в жилищна зона	Пресичам безопасно	Знае правилата за пресичане на улицата без светофарна уредба. Предвижда опасностите при пресичане на улица. Спазва правила при пресичане на улица със и без

	пътя			светофарна уредба. * Пресичане на улично платно без светофарна уредба, сблъсък.
31	Правила и култура на поведение на пътя	Основни правила за движение на велосипед	Моят велосипед	Знае и изброява частите на детски велосипед и знае за какво служат. Знае как да потегля, да спира, да паркира и да регулира темпото на велосипеда с помощни колела. Знае защитните, обезопасителни средства за велосипед. Кара с умерено темпо и пази равновесие при потегляне, движение напред и спиране с велосипед. *Велосипед с помощни колела, звънец, детска каска, спирачки, потегляне, спиране, движение напред, каране в права посока.

Трета възрастова група – 5-6 годишни:

Учебна седмица:	**Област на компетентност:**	**Тематична област:**	**Тема:**	**Очаквани резултати и нови понятия**
6	Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	Кварталът, в който живеем	Може да определя пространственото разположение на елементите в квартала. Прави разлика между еднопосочно и двупосочно пътно платно. Ориентира се в елементите на по-широко пространство – сгради, видове пътни платна, пешеходна пътека при двупосочно движение. *Еднопосочно и двупосочно пътно платно, ляво-дясно, пешеходна пътека. * Пътни знаци – М 8.2, пресичане на двупосочно пътно платно.
11	Пътна среда	Пътни знаци	Познавам ли пътните знаци	Познава характерни особености на указателните знаци, като се ориентират в тяхната форма и цвят. Знае как се

				преминава под подлез. Осмисля ролята на пътните знаци за пешеходеца и съобразява поведението си спрямо тях. *Предупредителни и указателни пътни знаци А18- „Пешеходна пътека“, А 19 – “Деца“.
13	Пътна среда	Пътни превозни средства	Могат ли хората без превозни средства	Има представа за превозни средства по суша, въздух и вода и ги сравнява. Може най-общо да определи причините за удар между тях. *Превозни средства по суша, въздух и вода – каруца, автомобил, камион, автобус, влак, кораб, самолет. *Превозни средства със специален режим на работа – пожарна, полицейска кола. Удар.
24	Правила и култура на поведение на пътя	Правила за движение на пешеходец	Какво трябва да знае малкия пешеходец	Изброява правилата, които трябва да спазва пешеходеца. Да познава правилата за пресичане на двупосочно платно. Наблюдава и съобразява светлинни сигнали. *Пресичане на двупосочно пътно платно с възрастен, светлинни сигнали.
26	Правила и култура на поведение на пътя	Правила за движение на велосипед	Какво трябва да знае малкия велосипедист	Изброява правила, които трябва да спазва велосипедиста. Знае при какви случаи е водач, в какви пешеходец и защо трябва да носи светлоотразителна жилетка. Регулира поведението си при сигнал. * Пешеходец с велосипед, светлоотразителна жилетка, каране в права посока, каране с умерено темпо, паркиране.
31	Правила и култура на поведение на пътя	Опасни и безопасни места за игра	На площадката по БДП	Познава правилата за пресичане на двупосочно движение. Пресича двупосочно улично платно с помощ. *Двупосочно движение.

Четвърта възрастова група – 6-7 годишни:

Учебна седмица:	Област на компетентност:	Тематична област:	Тема:	Очаквани резултати и нови понятия
6	Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	Градът/селото, в което живея	Спазва правила на поведение и има културни навици при движение в родното място. Детето да познава и описва забележителности на родното място. Знае начини на придвижване по булевард, пресичане, преминаване под подлез или надлез. *Булевард, кръстовище, пътен знак Е 21-“Подлез“
11	Правила и култура на поведение на пътя	Правила за движение на пешеходец	На улицата	Познава основните обществени правила и норми за пресичане на кръстовище. Познава сигнали подавани от регулировчик – забранено, разрешено преминаването. Осъзнава опасността от неправилни действия при пресичане на кръстовище. Съобразява поведението си спрямо указанията на регулировчика. *Пресичане на кръстовище със и без светофарна уредба, пресичане на кръстовище при наличие на регулировчик
13	Правила и култура на поведение на пътя	Правила на поведение на автобусната спирка	Пътувам с автобус	Демонстрира адекватно културно и социално присъствие на спирката и в автобуса. Притежава културни и социални навици за лична и колективна безопасност, когато пътува в автобус. *Правила на поведение като чакащ автобус и като пътник в превозното средство.
24	Правила и култура на поведение на пътя	Правила за движение в жилищна зона	Моят път до детската градина	Има практически план за безопасно придвижване. Изразява готовност за спазване на правила за придвижване. Познава безопасния маршрут до детската градина. *Придвижване с възрастен, безопасен път.
26	Пътна среда	Пътни превозни средства	Изправност на велосипеда	Разпознава основните части на велосипеда и техните функции. Знае значението на безопасност и изправност

				на велосипед. Разбира личната безопасност във връзка с изправността на велосипеда. *Велосипед без помощни колела, дете-велосипедист, устройство за излъчване на бяла или жълта светлина отпред и светлоотразител отзад.
31	Пътна среда	Пътни знаци	Кои знаци познава велосипедистът	Знае как да регулира поведението, съобразно знаците. Познава пътни знаци за велосипедисти. *Предупредителни знаци за опасност – А20, забранителни знаци – Б9.
34	Правила и култура на поведение на пътя	Основни правила за движение на велосипед	На площадката за велосипедисти	Демонстрира готовност за спазване на правила и регулиране на поведението. Спазва предписанията на пътните знаци и правила при игра с велосипед. *Велопътека, завой наляво, завой на дясно, змейка.

Съкращения:

РУО: Регионални управления на образованието
ДГ: Детска градина
ВИКБДП: Вътрешно-институционални комисии по безопасност на движението по пътищата
ОБКБДП: Общинска комисия по БДП
ОКБДП: Областна комисия по БДП
БЧК: Български червен кръст
НПО: Неправителствена организация